

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118
0032 Oslo

Uttalelse til "Effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen"

Viser til Deres oversendelse datert 08.02.2011. Fylkesmannen er bedt om å komme med kommentarer til rapporten "Effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen".

Generell tilbakemelding:

Rapporten inneholder gode forslag til å løse næringens problemer, men naturmangfoldlovens prinsipper om den totale belastningen og kunnskapsbasert forvaltning samt vannforskriftens krav, er lite omtalt.

Spesifikke kommentarer til noen av forslagene:

1. Strømkatalog, hydrografiske observasjoner og kartlegging i kystsonen (10.1-10.3)

Opprettelse av en strømkatalog, hydrografiske observasjoner samt kartlegging av kystsonen er viktige kunnskapsgrunnlag for å kunne forvalte en så stor næring som akvakultur er blitt. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag er derfor enig at et slikt grep må tas.

En av Fylkesmannens oppgaver er å karakterisere og klassifisere vannforekomstene i hht til vannforskriften. All ny aktivitet skal vurderes opp mot miljømålet for resipienten. Kravene til vannforskriften skal dermed tas med i en slik kartlegging av kystsonen.

Ved innføringen av naturmangfoldloven er også kunnskapsgrunnlaget blitt viktigere. Kartleggingen av biologisk mangfold langs kysten er mangelfull og det er store hull i kunnskapene bl annet av korallforekomster. Kunnskap om hvilken påvirkning akvakultur har på sårbare marine naturtyper er et grep som det er viktig å prioritere.

2. Produksjonsområder med utsettingssoner og brakklegging (10.4)

Forslaget med utsettingssoner er allerede gjennomført i Nord-Trøndelag. Det er ennå for tidlig å si hvordan sonene vil fungere.

Når det gjelder forurensning fra akvakultur så omhandler rapporten lite om dette. Utsettingssonene kan bli hardt belastet når det gjelder organisk materiale i perioder. Lengden på brakkleggingsperioden vil kunne være avgjørende om sonen er restaurert og tilbake til normal tilstand før neste smoltutsett. En brakklegging på 1 mnd kan være i det

minste laget i enkelte områder. Det bør derfor fastsettes et mer konkret miljømål der resipienten er kommet tilbake til en akseptabel miljøtilstand før det kan settes ut fisk.

I tillegg er også bruken av kjemikalier og effekten av denne bruken, lite belyst. Bruken av bl annet legemidlers påvirkning i resipienten og på det biologisk mangfold er viktig kunnskap å kunne ved saksbehandling av akvakultur. Effektene er viktig å undersøke nærmere. Da både på kort og lang sikt.

Man har i dag et overvåkingssystem for akvakultur gjennom det såkalte MOM-systemet. Denne overvåkingen er ikke tilpasset dagens drift av akvakulturanleggene og plasseringen av disse lokalitetene. Utvikling av andre typer overvåking for bl annet hardbunn og for større områder enn det MOM-C i dag er beregnet for, er viktige tiltak for å overvåke resipienten rundt anleggene, i selve resipienten samt selve utsettingssonen.

Overvåkingen av resipientene skal inneholde krav fra vannforskriften samt kartlegging av effektene akvakultur har på det biologisk mangfoldet. Med det biologiske mangfoldet menes både den marine delen samt det man finner i strandsonen og på land. Dette i henhold til naturmangfoldloven og den totale belastning på området.

I Nord-Trøndelag har vi en nasjonal laksefjord med flere nasjonale laksevasdrag (Namsenfjorden med Namsenvassdraget og Årgårdsvassdraget). Fylkesmannen i Nord-Trøndelag ser for seg en korridor uten oppdrett utenfor munningen av Namsenfjorden. Dette for å minske påtrykket av lus ved smoltutvandringen. Denne korridoren må tilpasses vandringsruten for smolten.

3. Sikre villaks mot genetisk påvirkning fra rømt laks (10.14)

Fylkesmannen er av den oppfatning at det fortsatt skal være null-fluktvisjon for rømming av oppdrettsfisk. Dette er et mål som Fylkesmannen ønsker skal holdes på et høyt nivå og ikke reduseres med ulike handlingsregler og tiltak. Det bør istedenfor innføres et merkesystem/DNA test for oppdrettsfisken. Dette for at det skal være lettere å spore tilbake til hvor rømmingen stammer fra. I tillegg bør det kunne settes ut merket fisk (eks radiomerker) ved rømminger slik at kan følge vandringsmønsteret og hvordan oppdrettsfisken oppfører seg i de frie vannmassene. Et eksempel er den siste store rømmingen med 175000 fisk i Sør-Trøndelag. De siste fiskene burde vært merket slik at kunnskap om vandring og oppførsel kunne dokumenteres. Denne kunnskapen ville lært oss hvilke tiltak som kan settes inn og hva som er effektiv. Det som skjer nå er at fisken tas ut oppe i elvene eller i kilnøter. Logistikken rundt et slikt merkeprosjekt bør være godkjent på forhånd slik at prosjektet raskt kan settes i gang.

4. Veileder for planlegging av akvakultur (10.23)

Fylkesmannen er av den oppfatning at den generelle veilederen til plan- og bygningsloven skal være god nok til planlegging av akvakulturlokaliteter i sjø for kommunene.

5. Forskningsbehov (10.25)

Fylkesmannen ser positivt på at utvalget ser behovet for mer forskning på lukkede anlegg, steril fisk og på miljøpåvirkning av akvakultur. Lus og rømming er de to største utfordringene som næringen står ovenfor. Det er velkjent at ved å gi pålegg til næringene så kommer også kunnskapen og teknologien for å løse problemene.

Med hilsen

Inge Ryan
Fylkesmann

Svein Karlson
Miljøverndirektør

Kopi til:

Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Klima- og forurensningsdirektoratet	Postboks 8100 Dep	0032	Oslo